

Toplantı : 18 CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 925

**7.1.1932 Gün ve 1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun 28 nci Maddesi ile Aynı Kanunu Değiştiren 1.9.1956 Gün ve 6846 Sayılı Kanunun 3 ncü Maddesi ile Değiştirilen 60 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasına Bir (c) Bendi Eklenmesine Dair Kanun Teklifinin Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu Raporu.
(M. Meclisi : 2/675; C. Senatosu : 2/151)**

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 288)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 2843

19 . 4 . 1979

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 17 . 4 . 1979 tarihli 79 ncu Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 7.1.1932 gün ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun 28 nci maddesi ile aynı Kanunu değiştiren 1.9.1956 gün ve 6846 sayılı Kanunun 3 ncü Maddesi ile Değiştirilen 60 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasına Bir (c) Bendi Eklenmesine Dair Kanun Teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Gereğine müsaadelerinizi arz ederim.

Cahit Karakaş
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu teklif 25.1.1979 tarihinde Başkanlıkça Adalet Komisyonuna havale edilmiş ve Genel Kurulun 17.4.1979 tarihli 79 ncu Birleşiminde görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 288)

Millet Meclisi Başkanlığına

1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun 28 nci Maddesinin Değiştirilmesi ve 60 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasına Bir Bent Eklenmesine İlişkin Yasa Teklifimiz ilişikte sunulmuştur.

Gereğine müsaadelerinizi arz ederim.

Gaziantep Milletvekili
Celâl Doğan

G E R E K Ç E

1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun 25, 27, 33 ve 58 nci maddeleri Hükümet tarafından sevk edilen ve Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşmesi tamamlanan tasarı ile günün koşullarına uygun bir değişikliğe tabi tutulmuştur. Ne var ki, yapılan değişiklik uygulamada zaman zaman karşılaşılan bazı güçlükleri ve gereksinimi gidermediğinden söz konusu kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve ek yapılması zorunlu bulunmaktadır.

Bu nedenle 1918 sayılı Kanunun 28 nci maddesinin değiştirilmesi ve 60 ncı maddesinin 1 nci fıkrasına bir bent eklenmesine dair Kanun Teklifi getirilmiş bulunmaktadır.

1. 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun 28 nci maddesinde «İçlerinden velev biri olsun memnu silahlı olarak kaçakçılık yapan şahısların her biri hakkında yukarıki maddelerde yazılı cezalar

iki katı olarak hükmolunur» denilmektedir. Anılan maddede sözü edilen «velev bir» deyimi bu maddenin yalnız toplu ve teşekkül halindeki kaçakçılık suçları için ağırlaştırıcı neden olarak zorunlu kılınmıştır. Oysa kaçakçılığın bir tek kişi tarafından silahlı olarak ve hatta güvenlik kuvvetleriyle müsademeye girmek suretiyle işlenmesi halinde uygulamada 28 nci maddedeki ağırlaştırıcı neden uygulanmamaktadır.

Öte yandan aynı maddede yer alan «memnu silah» deyimi Ateşli Silahlar Hakkındaki Kanun kapsamına göre tüm silahları içermektedir.

Yargıtayın kökleşmiş içtihatlarında belirtildiği üzere «memnu silah» deyimi ise Türk Ceza Kanununun 265 nci maddesinde belirtilen silahları kapsamaktadır. Söz konusu 265 nci maddede gösterilen memnu silah deyimi tüm ateşli silahları örneğin namlu uzunluğu 15 cm. den kısa olan tabancaları kapsam içine almamaktadır. Bunun yanında 265 nci madde kapsamına kasatura, süngü, kılıç, mızrak ve namlu uzunluğu 25 cm. yi geçer tek veya çift yüzlü ve sivri uçlu her türlü kesici aletler girmektedir.

Maddede yapılan değişiklikle kaçakçılık suçlarının işlenmesinde kolaylaştırıcı bir etken olan tüm ateşli silahlar 28 nci madde kapsamına alınırken, niteliği itibarıyla kullanılması pek olağan olmayan ya da ateşli silahlar gibi etkisi bulunmayan bıçak ve benzeri aletler madde kapsamından çıkarılmıştır.

Uygulamanın ortaya çıkardığı çelişkileri gidermek ve kaçakçılıkla mücadelede caydırıcılığı sağlamak amacıyla 28 nci maddenin değiştirilmesi zorunlu görülmüştür.

2. 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun 2 nci maddesinde ihbarla yükümlü olan, 3 ncü maddesinde ise bu olayları men ve takip ve tahkik ile görevli olan kişiler gösterilmektedir. Öte yandan 60 ncı maddenin 1 nci fıkrasının (b) bendine göre kaçağı haber veren ve tutanlara ikramiye ödeneceği hükme bağlanmıştır. Uygulamada ise kaçağı ihbarla yükümlü olan kişilere herhangi bir ikramiye verilmemektedir. İkramiye ihbar yükümlülüğü olmayan kişilere muhbir ikramiyesi olarak 3 ncü maddede sayılı kaçakçılığın men ve takibi ve tahkik ile yükümlü olanlara da müsadir ikramiyesi olarak verilmektedir.

Öte yandan 2 nci maddenin 2 nci fıkrasında sayılan kişiler ihbar yükümlülüğü yanında gerektiğinde kaçakçılık eylemlerini men, takip ve tahkik ile bizzat yükümlü tutulmaktadırlar. 3 ncü maddedeki men ve takip ve tahkik ile yükümlü olanlara ikramiye öngörüldüğü halde 2 nci maddenin ikinci fıkrasında sayılanların bu kişilerle birlikte men ve takip ve tahkik görevi yapmaları halinde ikramiye verilmemesi uygulamada adaletsizliklere yol açmaktadır. Örneğin bir kaçakçılık olayını takip eden ve kaçakçıyı eşyası ile birlikte yakalayan bir bekçi ikramiyeden yararlanamamakta buna karşın bekçinin yakaladığı kaçak olayına birlikte el koyan ve suç zaptını imzalayan bir polis memuru müsadir ikramiyesinden yararlanmaktadır.

Uygulamadaki bu adaletsizliği gidermek ve görevleri kaçakçılıkla mücadelede teşvik etmek amacıyla 60 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendinden sonra (c) bendi eklenmesi zorunlu görülmüştür.

3. Kanunun yayımına ilişkindir.

4. Kanunun yürütülmesine ilişkindir.

CUMHURİYET SENATOSU
GENEL SEKRETERLİĞİ
TASARI VEYA TEKLİFİN

Kanunlar Müdürlüğü

20 . 4 . 1979

Sıra Sayısı
M. M. C. S.

Ö Z E T İ

288 925 7.1.1928 Gün ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun 28 nci maddesi ile aynı Kanunu değiştiren 1.9.1956 gün ve 6846 sayılı Kanunun 3 ncü Maddesi ile Değiştirilen 60 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasına Bir (c) Bendi Eklenmesine Dair Kanun Teklifi.

MİLLET MECLİSİNDE KALDIĞI SÜRE : 82 gün.

CUMHURİYET SENATOSUNDA KALACAĞI SÜRE : 82 gün.

SÜRENİN BİTİŞ TARİHİ : 9.7.1979.

TASARI VEYA TEKLİFİN HAVALA EDİLDİĞİ
KOMİSYONLAR, TANINAN SÜRE (Gün)

1. Anayasa ve Adalet Kom.

15 gün.

Cumhuriyet Senatosu (S. Sayısı : 925)

Anayasa ve Adalet Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No. : 2/151
Karar No. : 70

10 . 5 . 1979

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisi Genel Kurulunun 17 Nisan 1979 tarihli 79 ncu Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 7.1.1979 gün ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun 28 nci Maddesi ile Aynı Kanunu değiştiren 1.9.1956 gün ve 6846 sayılı Kanunun 3 ncu Maddesi ile Değiştirilen 60 nci Maddesinin Birinci Fıkrasına Bir (c) Bendi Eklenmesine Dair Kanun Teklifi, Millet Meclisi Başkanlığının 19 Nisan 1979 tarihli ve 2843 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına, Cumhuriyet Senatosu Başkanlığınca da 20 Nisan 1979 tarihinde Komisyonumuza gönderilmiştir.

Komisyonumuz; anılan teklifi, 10 Mayıs 1979 tarihli toplantısında, Adalet Bakanlığı Kanunlar - Planlama, Araştırma Genel Müdürü Kemalettin Alikâşifoğlu ve Başmüşavir Hakkı Yaşar da hazır bulunduğu halde görüşmüştür.

1. Yürürlükte bulunan 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun 28 nci maddesine göre; içlerinden velev birisi olsun memnu silahlı olarak kaçakçılık yapan şahısların her biri hakkında yukarıdaki maddelerde yazılı cezaların iki kat olarak hükmolunacağı tespit olunmuştur.

Keza aynı Kanunun yürürlükte bulunan 60 nci maddesi ne suretle yakalanan eşyadan ilgililere muhbir ve müsadir ikramiyesi verileceğini göstermiş bulunmaktadır.

2. Uygulamada, 28 nci madde tereddütlere yol açmıştır. Zira suç unsurunun tekevvül edebilmesi için sanıkların birden fazla olması ve işlerinden birisinin memnu silahlı bulunması gerekmektedir. Memnu silah Türk Ceza Kanununun 265 nci maddesinde belirtilmiştir. Namlu uzunluğu 25 cm.'yi geçen kasatura, süngü, kılıç, mızrak memnu silahtan sayılmaktadır. Teklif ile memnu silah ibaresi yerine her türlü ateşli silahı kapsamına alacak şekilde değişiklik yapılmış ve tek kişi tarafından işlenmesi halinde ceza verileceği esası getirilmiştir.

Teklifte Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun 60 nci maddesinin birinci fıkrasına (c) bendi eklenmiştir. Bu bende göre, mahalle ve köy muhtarları ve ihtiyar heyeti azaları, mahalle ve kır, orman bekçileri ve köy korucuları; kaçakçılık fiillerini men, takip ve tahkik ile mükellef memurlarla birlikte kaçağı yakalamaları halinde (b) bendinde yazılı ödemelerden yararlandırılmıştır.

3. Kanunda yapılması istenen bu değişiklik ile 28 nci maddenin uygulanmasında yol açtığı tereddütler giderilmiştir. Zira tek kişi tarafından memnu silahlı kaçakçılık yapılması halinde 28 nci madde ona uygulanamıyordu. Diğer taraftan suçun tekevvünü için taşıyan silahın «memnu silah» türünde olması gerekiyordu. Yanında kasatura taşıyan için unsur tekevvün etmekte ve fakat namlusu 15 cm.'den kısa tabanca taşıyan kaçakçı için unsur tekevvün etmemekte idi.

Keza mahalle ve köy muhtarları ve ihtiyar heyeti azaları, mahalle ve kır, orman bekçileri ve köy korucuları kaçak eşyanın yakalanmasında büyük yararları olmalarına rağmen, (b) bendinde yazılı ödemelerden yararlanamıyorlardı.

Komisyonumuz yukarıda belirtilen mahsurları gidermek üzere şekilde tanzim edilmiş bulunan teklifin yasalaşmasının, kaçakçılığın mücadelede büyük yarar sağlama amacı düşüncesiyle oybirliği ile kabul etmiştir.

İşbu Raporumuz, Genel Kurulun olurlarına arz edilerek üzere, Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Tokat
Zihni Betil

Sözcü
Manisa
M. Fahri Dayı

Kâtip
Samsun
Şaban Demirdağ

Bursa
Şeref Kayalar

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Safa Reisoğlu

Çankırı
Gürhan Titrek

Hatay
Mustafa Deliveli
Toplantıda bulunamadı.

İstanbul
Ali Oğuz
Toplantıda bulunamadı.

İzmir
Kâmran Erkmenoğlu

Niğde
Ergun Özkan
Toplantıda bulunamadı.

Sivas
Muhittin Taylan

Tabii Üye
Mucip Ataklı
Toplantıda bulunamadı.

Tabii Üye
Ahmet Yıldız

Tekirdağ
Hayri Mumcuoğlu
Toplantıda bulunamadı.

Uşak
Ahmet Tahtakılıç
Toplantıda bulunamadı.

GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ
CELÂL DOĞAN'IN TEKLİFİ

7.1.1932 Gün ve 1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun 28 nci Maddesi ile Aynı Kanunu Değiştiren 1.9.1956 Gün ve 6846 Sayılı Kanununun 3 ncü Maddesi ile Değiştirilen 60 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasına Bir (c) Bendi Eklenmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun 28 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 28. — İçlerinden velev biri olsun ateşli silahlı olarak kaçakçılık yapan şahısların her biri hakkında yukarıki maddelerde yazılı cezalar iki kat olarak hükümlenir.

Kaçakçılığın ateşli silahlı tek kişi tarafından işlenmesi halinde dahi yukarıki fıkra hükmü uygulanır.

MADDE 2. — 7.1.1932 gün ve 1918 sayılı Kanununun 1.9.1956 gün ve 6846 sayılı Kanununun 3 ncü maddesi ile değiştirilen 60 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (c) bendi eklenmiştir.

c) Mahalle ve köy muhtarları ve ihtiyar heyeti azaları, mahalle ve kır, orman bekçileri ve köy korucuları; kaçakçılık fiillerini men, takip ve tahkik ile mükellef memurlarla birlikte kaçağı yakalamaları halinde (b) bendinde yazılı ödemelerden yararlanırlar.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLET MECLİSİNİN KABUL
METTİĞİ METİN

7.1.1932 Gün ve 1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun 28 nci Maddesi ile Aynı Kanunu Değiştiren 1.9.1956 Gün ve 6846 Sayılı Kanununun 3 ncü Maddesi ile Değiştirilen 60 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasına Bir (c) Bendi Eklenmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun 28 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 28. — İçlerinden velev biri olsun ateşli silahlı olarak kaçakçılık yapan şahısların her biri hakkında yukarıki maddelerde yazılı cezalar iki kat olarak hükümlenir.

Kaçakçılığın ateşli silahlı tek kişi tarafından işlenmesi halinde dahi yukarıki fıkra hükmü uygulanır.

MADDE 2. — 7.1.1932 gün ve 1918 sayılı Kanununun 1.9.1956 gün ve 6846 sayılı Kanununun 3 ncü maddesi ile değiştirilen 60 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (c) bendi eklenmiştir.

c) Mahalle ve köy muhtarları ve ihtiyar heyeti azaları, mahalle ve kır, orman bekçileri ve köy korucuları; kaçakçılık fiillerini men, takip ve tahkik ile mükellef memurlarla birlikte kaçağı yakalamaları halinde (b) bendinde yazılı ödemelerden yararlanırlar.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

ANAYASA VE ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

7.1.1932 Gün ve 1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun 28 nci Maddesi ile Aynı Kanunu Değiştiren 1.9.1956 Gün ve 6846 Sayılı Kanununun 3 ncü Maddesi ile Değiştirilen 60 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasına Bir (c) Bendi Eklenmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

